

VZTAHY MEZI ČESKÝM A NĚMECKÝM KATOLICKÝM MILIEU V DOBĚ PRVNÍ REPUBLIKY (1918-1938)

Jaroslav Šebek

Vztahy mezi českým a německým katolickým prostředím v meziválečném období v Československu patří zatím k méně prozkoumaným tématům historiografie česko-německých vztahů. Ve vztahu obou komunit v tomto období lze rozlišit tři klíčové fáze. V letech krátce po vzniku československého státu se katolická církev v důsledku vlny protikatolických útoků dostala do defenzívy. Mezi českými a německými katolíky však panovaly silné národní animozity, které znemožnily konstruktivní kooperaci. Ke sblížení nepřispěla ani stabilizace církevně-politických poměrů ve druhé polovině 20. let, ani oslavy tisíciletého výročí od smrti zemského patrona sv. Václava v roce 1929. Období 30. let představuje nejdynamičtější etapu ve vývoji obou národních katolických komunit, přinášející jak pozitivní duchovní

impulsy, tak růst antidemokratického myšlení a nacionalismu. Němečtí katolíci usilovali o vytvoření duchovního společenství mezi sudetskými Němci na národních základech. Sklon k podpoře antidemokratických hnutí se projevoval rovněž mezi českými katolíky. Bez většího užitku v oblasti národního porozumění zůstal pokus o masové setkání katolíků všech národností v podobě I. celostátního katolického sjezdu v roce 1935. Mnichovská dohoda v roce 1938 a násilné obsazení pohraničí nacistickou armádou znamenala definitivní konec česko-německého soužití nejen v církevní sféře. V současné době slouží věřící obou národností jako příklad hledání dobré vůle a porozumění.